

Erasmus

რეგიონების კვლევა

Region Survey

2014-2015

WWW.ESN.GE
WWW.ERASMUSPLUS.ORG.GE

აღნიშნული ბროშურა წარმოადგენს კვლევა Erasmus Survey in Regions - ის ანგარიშს, რომელიც მომზადდა 5 რეგიონის უმაღლესი სასწავლებლის სტუდენტების აზრის კვლევის საფუძველზე. კვლევა განახორციელა არასამთავრობო სტუდენტურმა ორგანიზაცია Erasmus Student Network Tbilisi ISU-მ, Erasmus +-ის ეროვნული ოფისის მხარდაჭერით.

დაუშვებელია კვლევის სრული ან რომელიმე ნაწილის გამოყენება წყაროს მითითების გარეშე.

კვლევის ონლაინ ვერსია განთავსებულია საიტზე www.esn.ge

2015 წელი

სარჩევი

შესავალი.....	5
კვლევის მიზნები.....	6
ჰიპოთეზები:.....	7
კვლევის მეთოდოლოგია.....	7
შერჩევითი ერთობლიობა.....	8
კვლევის საგანი.....	8
კვლევის ობიექტი.....	8
ანალიზი.....	9
A.1. ფლობთ თუ არა ინფორმაციას Erasmus + _ის შესახებ?	11
A.2. გაქვთ თუ არა რაიმე სახის ინფორმაცია Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ?	12
A.3. საიდან მიიღეთ ინფორმაცია Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ?	13
A.4. თქვენი აზრით, რა საბუთებია საჭირო გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობის მისაღებად?	15
A.5. გიცდიათ თუ არა Erasmus Mundus-ის გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობის მიღება?	16
A.6 დაასახელეთ ის ორი მნიშვნელოვანი წყარო, საიდან შეძლებდით ამომწურავი ინფორმაციის მიღებას Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ?	17
A.8. გაქვთ თუ არა Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამებისთვის შესაბამისი ენის ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი?	18
A.9. შეგიდგენიათ თუ არა კურიკულუმი (CV) Europass- ის ფორმატში?	20
A.10. გაქვთ თუ არა გაცვლითი პროგრამებისთვის შესაბამისი სამოტივაციო წერილის წერის გამოცდილება?	21
A.11. გთხოვთ, მოცემული დებულებები დაალაგოთ პრიორიტეტების მიხედვით, თუ რატომ გსურთ მონაწილეობის მიღება ერასმუს მუნდუსის გაცვლით პროგრამებში?.....	21

A.12. თქვენი აზრით, ჩამოთვლილთაგან რომელმა ფაქტორებმა შეიძლება შეუშალოს ხელი ქართველ სტუდენტს ევროპაში წასვლასა და განათლების მიღებაში?	24
დასკვნა.....	26
რეკომენდაციები.....	28

შესავალი

დღესდღეობით არსებობს მრავალი საერთაშორისო გაცვლითი პროგრამა, რომელთა შორის საკმაოდ დიდი პოპულარობით სარგებლობს Erasmus Mundus-ის პროგრამები, რომლებიც უკვე თითქმის მიწურულია და სრულიად ახალმა, გაცილებით მასშტაბურმა პროექტმა Erasmus+ -მა აიღო სტარტი საქართველოში. როგორც აღვნიშნეთ, Erasmus Mundus-ის პროგრამათა უმეტესმა ნაწილმა დაასრულა მიღება 2014-2015 სასწავლო წელს. დაინტერესება ამ პროგრამებისადმი სტუდენტთა მხრიდან საკმაოდ მაღალი იყო, თუმცა გარკვეული პრობლემების გამო, როგორიცაა ინფორმაციის სიმწირე და გამოუცდელობა, მოტივირებული სტუდენტები ხშირ შემთხვევაში ვერ აკმაყოფილებდნენ Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების სტანდარტებს. იმისათვის, რომ სტუდენტმა შეძლოს საერთაშორისო გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობა, მან პირველ რიგში უნდა იცოდეს რა არის საჭირო მონაწილეობის მისაღებად და როგორ უნდა წარადგინოს განაცხადი.

ბოლო პერიოდში, ამ საქმიანობაში ჩართული არაერთი სტრუქტურა ზრუნავს დაინტერესებული პირებისთვის ინფორმაციის მიწოდებაზე, თუმცა შედეგებიდან ნათლად ჩანს, რომ თბილისში არსებული უმაღლესი სასწავლებლების ინფორმირებულ და ამავდროულად პროგრამებში გამარჯვებულ სტუდენტთა რაოდენობა გაცილებით მეტია, ვიდრე რეგიონებში არსებულ უმაღლეს სასწავლებლებში. გარდა იმისა, რომ რეგიონებში დაინტერესებულ სტუდენტებს არ გააჩნიათ სრულყოფილი ინფორმაცია პროგრამების შესახებ, მათ არ აქვთ საკმარისი გამოცდილება იმისა, რომ დაწერონ კარგი სამოტივაციო წერილი და შეადგინონ ევროპულ სტანდარტებს მორგებული რეზიუმე (CV). აღნიშნულ სფეროში აქტიურმა მუშაობამ გვაჩვენა, რომ ასევე პრობლემური საკითხია უცხო ენის ცოდნა და მისი დამადასტურებელი საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სერტიფიკატის არსებობა, რომელიც ევროპის სხვადასხვა უმაღლესი სასწავლებლის მიერ არის მოთხოვნილი.

ზემოთ აღნიშნული ყველა პრობლემური საკითხის შესწავლისათვის, Erasmus Student Network (ESN) Tbilisi ISU-ს გუნდმა ჩაატარა მცირე კვლევა, რომლის საფუძველზე თვალსაჩინო გახდა თითოეული გამოკითხული ახალგაზრდის დამოკიდებულება გაცვლითი პროგრამებისადმი და ამავდროულად გამოვლინდა ის გარემო ფაქტორები,

რაც ხელის შემშლელია მათი მობილობისათვის. კვლევის მეშვეობით, ნათელი გახდა თუ რა სახის ინფორმაციას ფლობენ სტუდენტები რეგიონებში და არის თუ არა ის საკმარისი იმისათვის, რომ მონაწილეობა მიიღონ გაცვლით პროგრამებში. მოგეხსენებათ, მას შემდეგ, რაც Erasmus-ის პროგრამა დასახელდა ევროკომისიის ერთ-ერთ ყველაზე წარმატებულ პროექტად, გადაწყდა ერასმუს + -ის ფარგლებში პროექტის მასშტაბების გაზრდა, რომელმაც 2015 წლიდან უკვე საქართველოშიც აიღო სტარტი. კვლევა ჩატარდა საქართველოს რეგიონებში არსებულ ხუთ სხვადასხვა სახელმწიფო უნივერსიტეტში. ეს უნივერსიტეტებია: ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, ახალციხის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი. აღნიშნული უნივერსიტეტებიდან თითოეული, ერთი ან რამდენიმე, გაცვლითი პროგრამის პარტნიორი უნივერსიტეტია, სწორედ ამ პრინციპით შეირჩა ზემოთ ხსენებული უნივერსიტეტები.

გარდა აღნიშნული კვლევისა, პროექტის საორგანიზაციო ჯგუფმა შოთა რუსთაველის ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩატარა ტრეინინგი Erasmus Mundus-ის მოქმედ გაცვლით პროგრამებზე, სამოტივაციო წერილის წერის თავისებურებებსა და ევროპულ ფორმატში რეზიუმეს შედგენაზე (CV Europass).

გამომდინარე იქიდან, რომ გაცვლითი პროგრამების მხარდაჭერა და ინფორმაციის მიწოდება ქართველი სტუდენტებისთვის Erasmus Student Network (ESN) Tbilisi ISU-სთვის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს მიმართულებას წარმოადგენს, მოხარულები ვართ, რომ მოგვეცა შესაძლებლობა Erasmus+ -ის ეროვნული ოფისის მხარდაჭერით, აღნიშნული პროექტი სისრულეში მოგვეყვანა.

კვლევის მიზნები:

Erasmus Student Network (ESN) Tbilisi ISU-ის 4-წლიანი გამოცდილებისა და შესაბამისად დაგროვებული ინფორმაციის საფუძველზე, არსებობდა ვარაუდები, თუ რა სახის პრობლემები იჩენდა თავს რეგიონების უნივერსიტეტების სტუდენტთა იმ ნაწილში, რომელიც მოტივირებულია საზღვარგარეთ სწავლის გასაგრძელებლად. სწორედ ამ პრობლემების არსებობამ განაპირობა კვლევის ჩატარების აუცილებლობა და ამასთანავე, კვლევის მიზნების განსაზღვრა, რომელიც მდგომარეობს შემდგომში:

- საქართველოს რეგიონების ხუთი უმაღლესი სასწავლებლის სტუდენტებში Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ ინფორმირებულობის დონის განსაზღვრა;
- Erasmus Mundus -ის გაცვლითი პროგრამების მოთხოვნადი დოკუმენტების მომზადების გამოცდილების განსაზღვრა რეგიონების უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებში.
- Erasmus Mundus-ის გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობის მსურველი სტუდენტებისთვის ხელის შემშლელი ფაქტორების დადგენა

ჰიპოთეზები:

კვლევის ჰიპოთეზებს წარმოადგენს ქვემოთ აღნიშნული დებულებები.

- საქართველოს რეგიონის უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებში Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების ინფორმირებულობის დაბალი მაჩვენებლის არსებობა.
- საქართველოს რეგიონის უმაღლეს სასწავლებლების სტუდენტებში Erasmus Mundus-ის გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობისთვის ხელის შემშლელი ფაქტორების არსებობა
- აღნიშნული უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტების მიერ მომზადებული დოკუმენტაციის შეუსაბამობა Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების მიერ მოთხოვნილ საბუთებთან.

კვლევის მეთოდოლოგია

Erasmus Survey in Regions-ის კვლევის შედეგებისას გამოვიყენეთ რაოდენობრივი მეთოდის მასობრივი გამოკითხვის ტიპი. რესპონდენტთა აზრის კვლევა განხორციელდა თვითადმინისტრირებადი კითხვარის მეშვეობით, რაც ითვალისწინებს რესპონდენტის დამოუკიდებლად კითხვარის შევსებას, ინტერვიუერის ჩართვის გარეშე. გამოკითხვა განხორციელდა როგორც ელექტრონულად, ასევე ადგილზე გამოკითხვით. კვლევის ფარგლებში ვხელმძღვანელობდით საორგანიზაციო ჯგუფის მიერ შედგენილი კითხვარით, რომელიც შეიცავდა ნახევრად სტრუქტურირებულ, ღია და დახურულ კითხვებს. კვლევა ჩატარდა ზემოთ აღნიშნული უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებზე.

შერჩევითი ერთობლიობა

კვლევის პირდაპირ მიზნობრივ ჯგუფს წარმოადგენდა აღნიშნული უნივერსიტეტების ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საფეხურის სტუდენტები. შერჩევა განხორციელდა შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით. რეგიონების მიხედვით მათი რაოდენობა განსხვავებული იყო, მთლიანად კი რესპონდენტთა რაოდენობა შეადგენდა 118 სტუდენტს.

კვლევის საგანი

კვლევის საგანს წარმოადგენდა საქართველოს აღნიშნული რეგიონის უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებში Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების ინფორმირებულობის დონისა და ხელის შემშლელი ფაქტორების დადგენა.

კვლევის ობიექტი

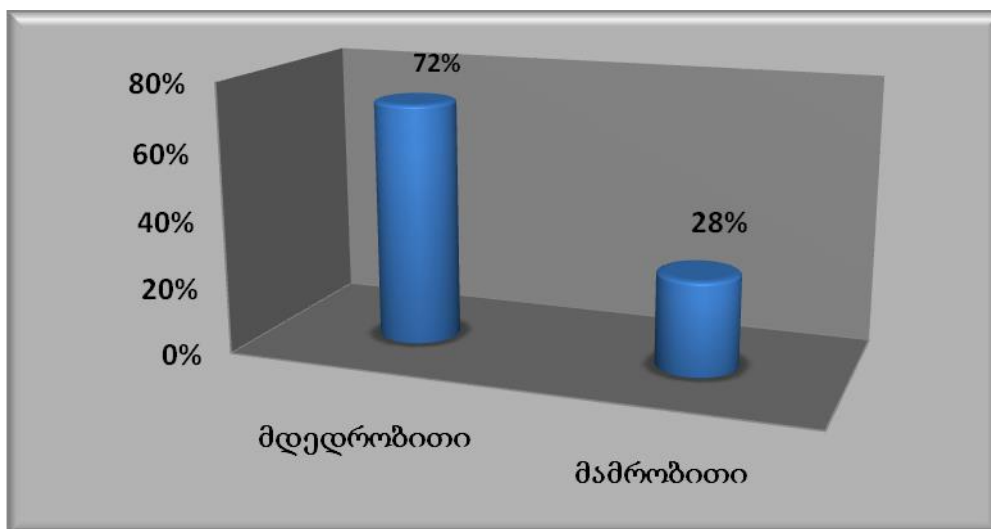
კვლევის ობიექტს წარმოადგენდნენ საქართველოს რეგიონების უმაღლესი სასწავლებლების ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საფეხურზე მყოფი სტუდენტები.

ანალიზი

აღნიშნული კვლევის ფარგლებში, სულ გამოიკითხა 118 სტუდენტი, საიდანაც 72% იყო მდებრობითი, ხოლო 28% -მამრობითი სქესის წარმომადგენელი.

დიაგრამა N1 - გამოკითხულთა სქესი

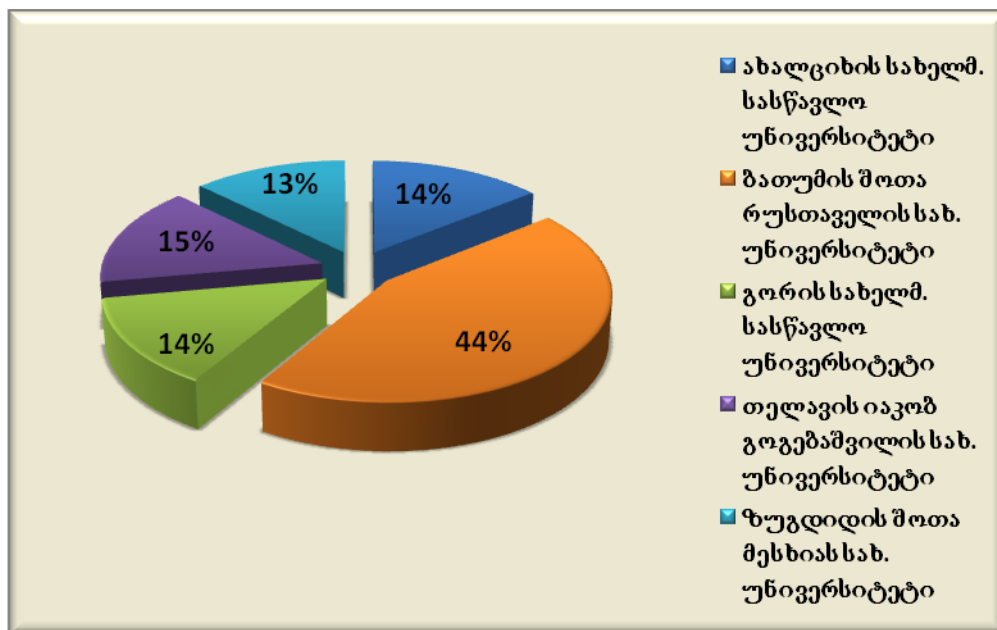

გამოკითხულ რესპოდენტთა პროცენტული განაწილება უნივერსიტეტების მიხედვით კი შემდეგნაირია : ახალციხის უნივერსიტეტში გამოიკითხა 14%

სტუდენტებისა; ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში - 44%; გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტში - 14%; იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტში - 15% ; ხოლო, შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტში - 13% ;

დიაგრამა N2 - რესპოდენტთა გადანაწილება უნივერსიტეტების მიხედვით

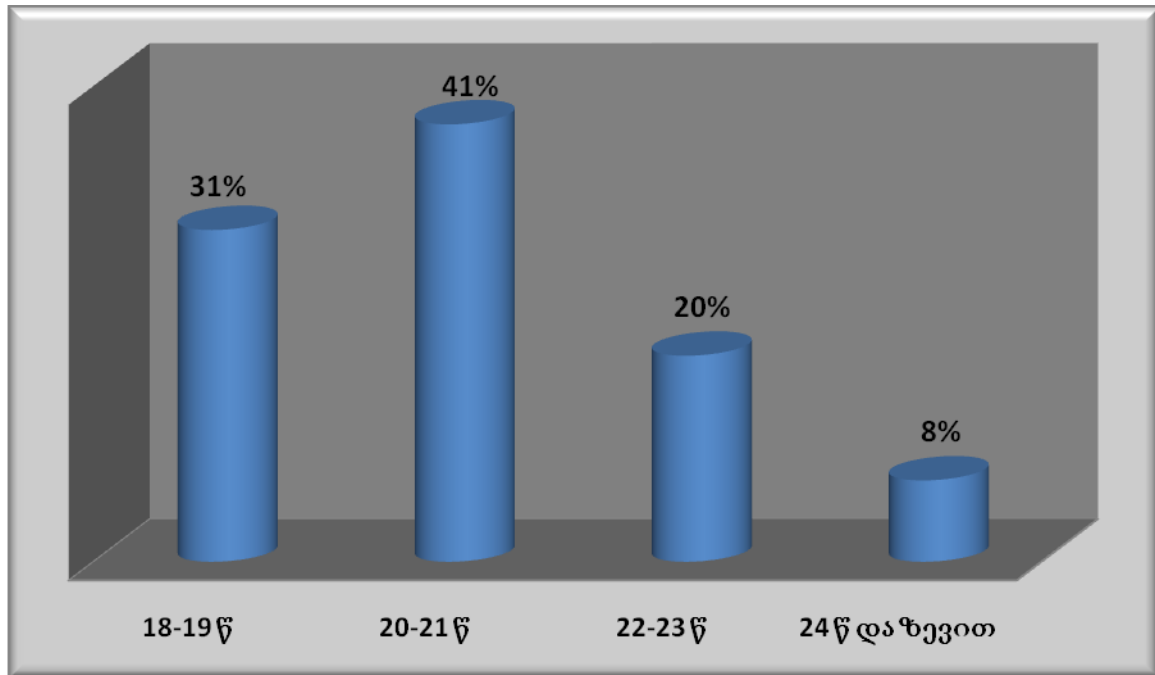
აღნიშნულ კვლევაში გამოკითხულ სტუდენტთა ასაკი საკმაოდ მნიშვნელოვან ფაქტორს წარმოადგენს, ვინაიდან კვლევის პროცესში ჩვენ წავაწყდით სტუდენტთა გაცვლით პროგრამებში მონაწილეობის მიღებასთან დაკავშირებულ ხელის შეშლელ სხვადასხვა ფაქტორს. სტუდენტთა საკმაოდ დიდი რაოდენობა, ერთ-ერთ ძირითად ხელის შეშლელ ფაქტორად ასახელებს ოჯახის მხრიდან წინააღმდეგობას .

აქედან გამომდინარე, გაჩნდა ინტერესი თუ კონკრეტულად რა ასაკის სტუდენტებს ექმნებათ ყველაზე ხშირად მსგავსი ბარიერები.

გამოკითხვის საფუძველზე აღმოჩნდა, რომ რესპოდენტთა ყველაზე მეტ 78 % -ს წარმოადგენს 19 დან -22 წლამდე სტუდენტები.

დიაგრამა N3 - რესპონდენტთა ასაკი

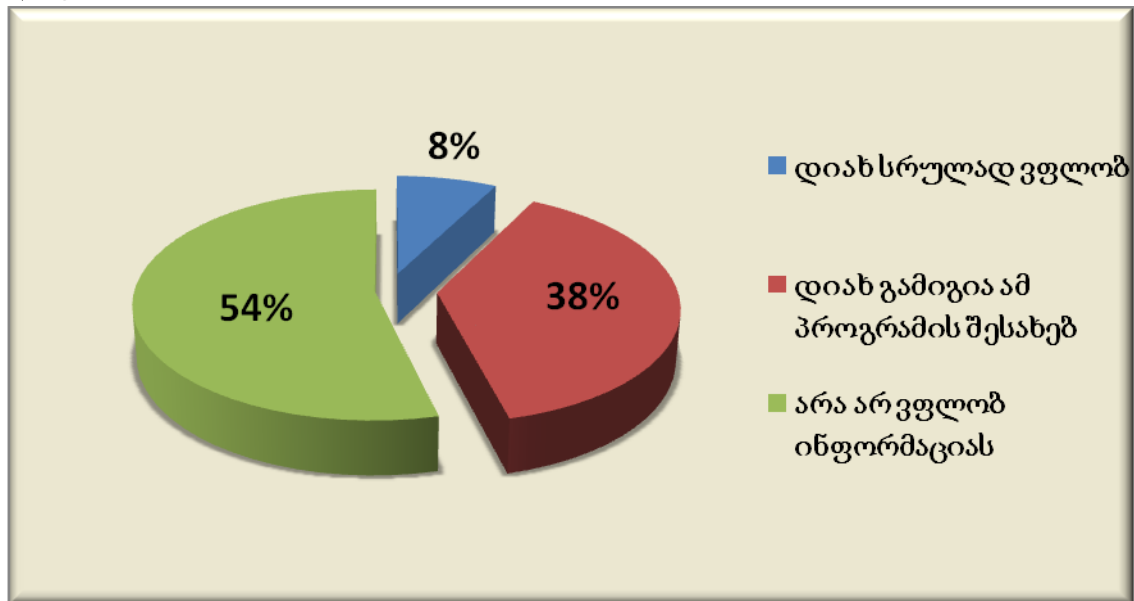

A.1. ფლობთ თუ არა ინფორმაციას Erasmus + -ის შესახებ?

მოცემულ კითხვაზე კი პროცენტული მაჩვენებლები შემდეგნაირად გადანაწილდა: 54% არ ფლობს ინფორმაციას Erasmus +ის პროექტის შესახებ, 38%-ს მხოლოდ გაუგია, ხოლო გამოკითხულთა 8% მიიჩნევს, რომ სრულად ფლობს ინფორმაციას.

დიაგრამა N4

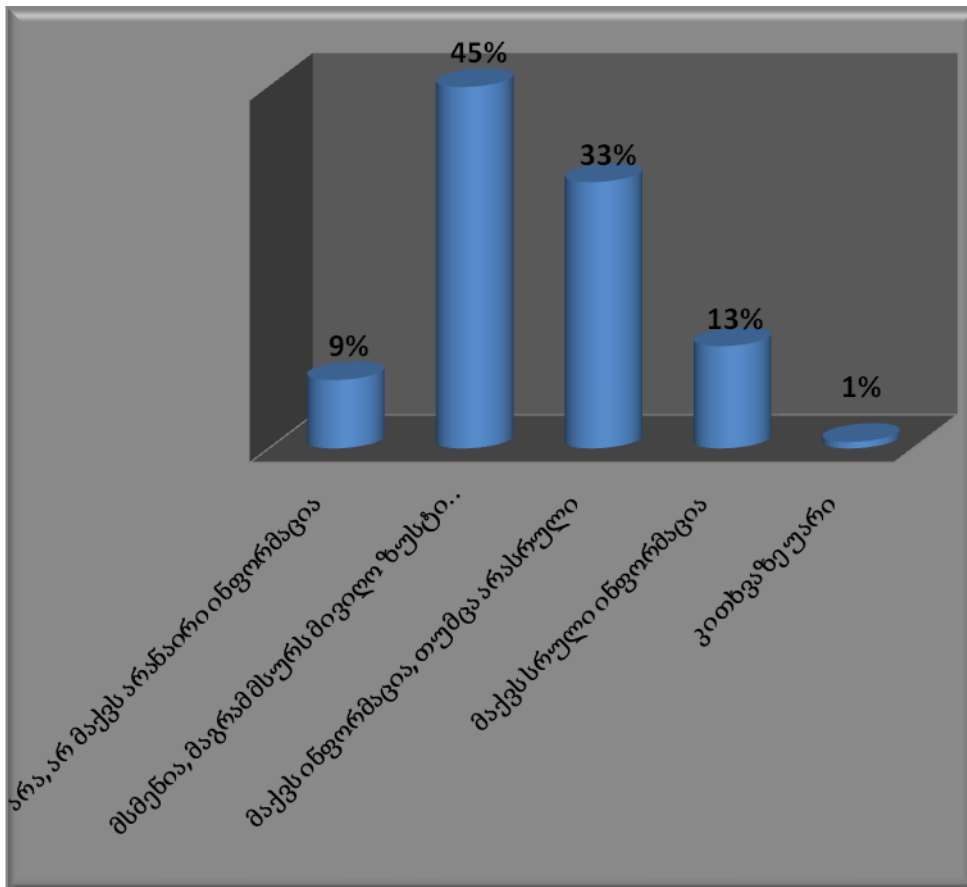

A.2. გაქვთ თუ არა რაიმე სახის ინფორმაცია Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ?

აღნიშნულ კითხვაზე სტუდენტთა 45% პასუხობს, რომ სმენია, მაგრამ სურს უფრო მეტი ინფორმაციის მიღება, ხოლო რესპოდენტთა 9%-ს საერთოდ არ გააჩნია არანაირი ინფორმაცია ამ პროგრამის შესახებ.

დიაგრამა N5

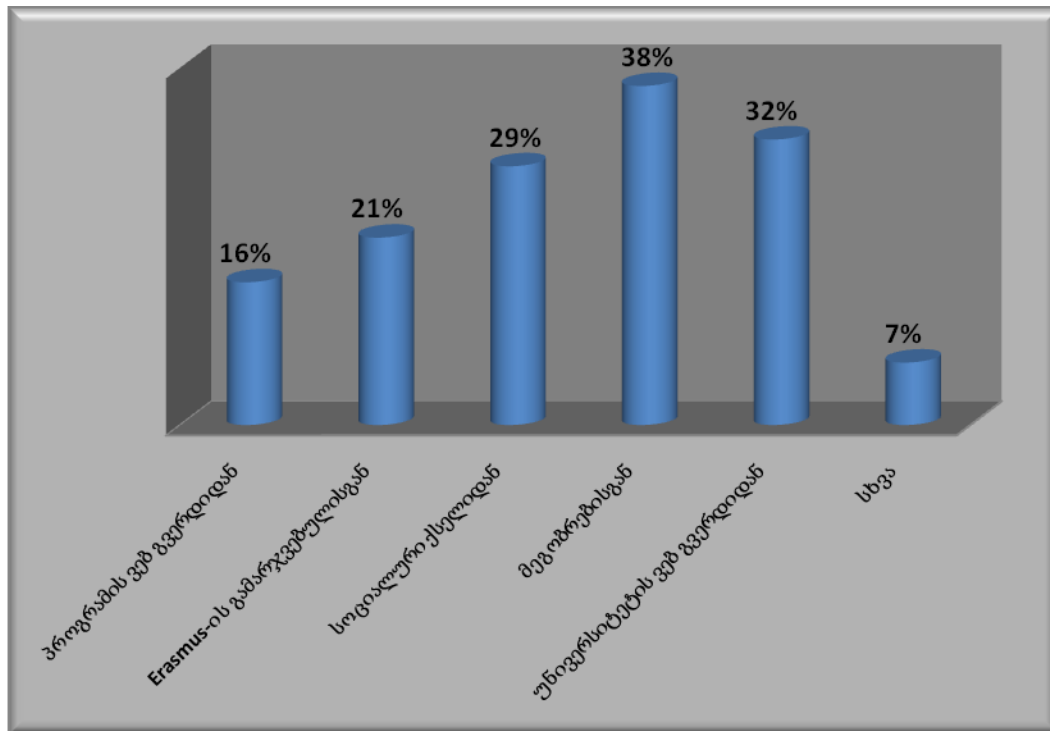
აღნიშნული მონაცემებით ირკვევა, რომ სტუდენტთა უმრავლესობა არ ფლობს ხარისხიან ინფორმაციას Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ. ხოლო 33% სტუდენტებისა აცხადებს, რომ ფლობს არასრულ ინფორმაციას. როგორც დიაგრამაზე ჩანს, გამოკითხულთა მხოლოდ 13 % თვლის, რომ პროგრამის შესახებ ინფორმაციას სრულად ფლობს. ამ მონაცემებზე დაყრდნობით, საინტერესო ხდება, თუ რა წარმოადგენს მათთვის ინფორმაციის რეალურ წყაროს, თუ საიდან იღებენ ინფორმაციას.

A.3. საიდან მიიღეთ ინფორმაცია Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ?

კითხვაზე თუ საიდან მიიღეს სტუდენტებმა ინფორმაცია Erasmus Mundus-ის შესახებ, პროცენტული მაჩვენებელი აჭარბებს 100 პროცენტს, ვინაიდან ამ კითხვაზე რესპოდენტებს შესაძლებლობა ეძლეოდათ შემოეხაზათ ერთზე მეტი პასუხი.

დიაგრამა N6

შედეგად ჩანს, რომ სტუდენტთა 38%-სთვის ინფორმაციის რეალური წყარო მეგობრებია, ხოლო 32% უნივერსიტეტის ოფიციალური ვებ-გვერდიდან იღებს ინფორმაციას. გარდა ამისა, კითხვარში ასევე შესაძლებელი იყო სხვა წყაროს დასახელება.

თუმცა, მაგალითად, გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტში სტუდენტთა უმეტესობა ინფორმაციას სოციალური ქსელიდან იღებენ, აღნიშნულ უნივერსიტეტში გამოკითხულთა 50%, სწორედ ინფორმაციის მიწოდების ამ წყაროს ასახელებს.

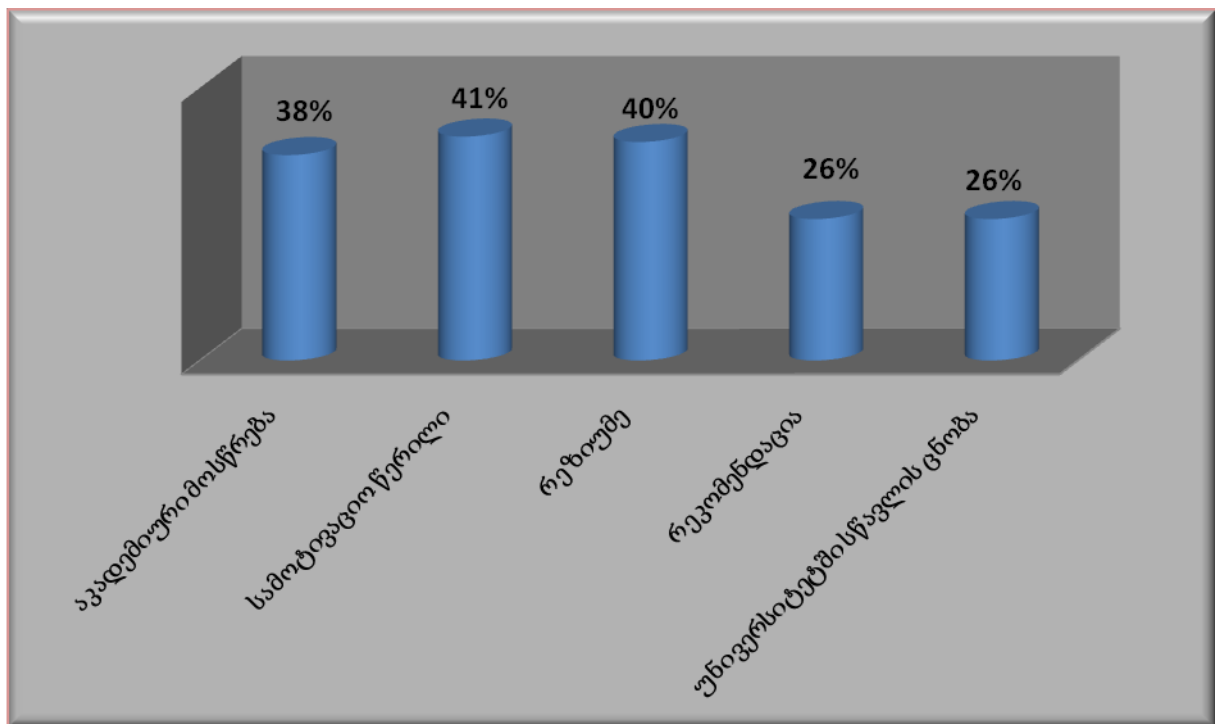
გამოკითხულთა მხოლოდ 7%-მა დაასახელა სხვა წყარო. მათგან 4%-მა ინფორმაცია უნივერსიტეტის შეტყობინებიდან მიიღო, დანარჩენი სტუდენტებისათვის კი ინფორმაციის წყაროს უნივერსიტეტის საგარეო ურთიერთობების დეპარტამენტი, რექტორი და ლექტორი წარმოადგენდა.

A.4. თქვენი აზრით, რა საბუთებია საჭირო გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობის მისაღებად?

ამ კითხვაზე პასუხების პროცენტული მაჩვენებელი აჭარბებს 100%, ვინაიდან აღნიშნული კითხვა იყო ღია და სტუდენტებს შეეძლოთ ჩაეწერათ ერთზე მეტი პასუხი.

დიაგრამა N7

ამ კითხვაზე პასუხი 76-მა აპლიკანტმა გასცა. როგორც დიაგრამაზე ხედავთ, გამოკითხულთა უმრავლესობისთვის ნათელია, რომ სამოტივაციო წერილი და რეზიუმე ზემოთ აღნიშნულ საბუთებთან ერთად არის გაცვლითი პროგრამების მიერ მოთხოვნილი დოკუმენტები. თუმცა რესპოდენტთა მცირე ნაწილი გამოყოფს დოკუმენტების შემდეგ ჩამონათვალს: პასპორტი, ID(პირადობის მოწმობა), ატესტატი, დიპლომი, ჯანმრთელობის ცნობა, მოწვევა მასპინძელი უნივერსიტეტიდან, სპეციალური მდგომარეობა, სასწავლო გეგმა, მშობლების სურვილი გაცვლით პროგრამასა და

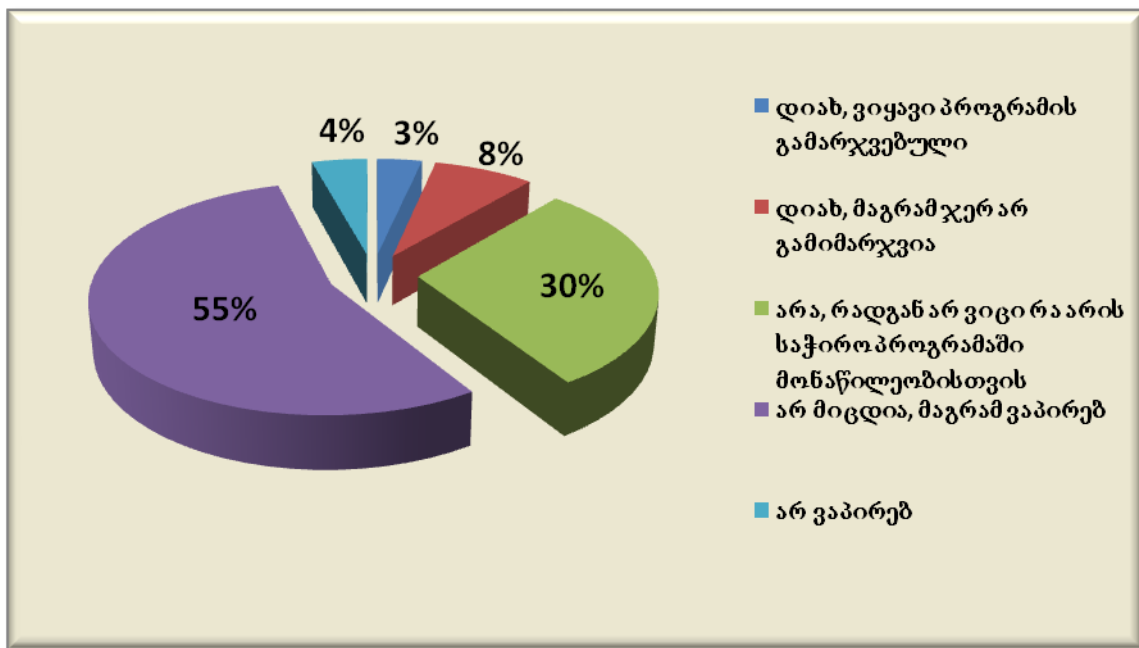

საზღვარგარეთ წასვლასთან დაკავშირებით, სამუშაო გამოცდილების ცნობა, ვიზა, საერთაშორისო პასპორტი, განათლების დამადასტურებელი საბუთი, დაბადების მოწმობა, პირადი მონაცემები, მსგავს პროექტებში მონაწილეობა, ცნობა, ცოდნა და აქტივობები, უცხო ენის ცოდნა სადაც მიდიხარ, აპლიკაცია. აღნიშნული ჩამონათვალი ჩვენ შეგნებულად არ შეგვიცვლია და არც გრამატიკულად გაგვისწორებია, რადგან ასეთი სახის ინფორმაცია გაცილებით მკაფიოდ ასახავს რეალურ სურათს. გარდა ამისა, აღნიშნულ კითხვაზე მხოლოდ 4-მა აპლიკანტმა მიუთითა, რომ არ ფლობს არანაირ ინფორმაციას მოთხოვნად საბუთებთან დაკავშირებით.

A.5. გიცდიათ თუ არა Erasmus Mundus-ის გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობის მიღება?

ამ კითხვაზე სტუდენტთა 85% აღნიშნავს, რომ არ უცდია გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობა, თუმცა ხაზგასასმელია ის ფაქტიც, რომ აქედან 30% ინფორმაციის ნაკლებობის გამო ვერ ახერხებდა მონაწილეობის მიღებას. აღსაღნიშნავია ისიც, რომ გამოკითხულთა მხოლოდ 4% არ აპირებს გაცვლით პროგრამებში მონაწილეობას, რაც ვფიქრობთ, საკმაოდ კარგი მაჩვენებელია.

დიაგრამა N8

ასევე, ხაზგასასმელია ის ფაქტიც, რომ გამოკითხულ სტუდენტთა მხოლოდ 3% იყო Erasmus Mundus-ის ბენეფიციარი, ეს კი საკმაოდ დაბალი შედეგია საერთო მაჩვენებლების გათვალისწინებით.

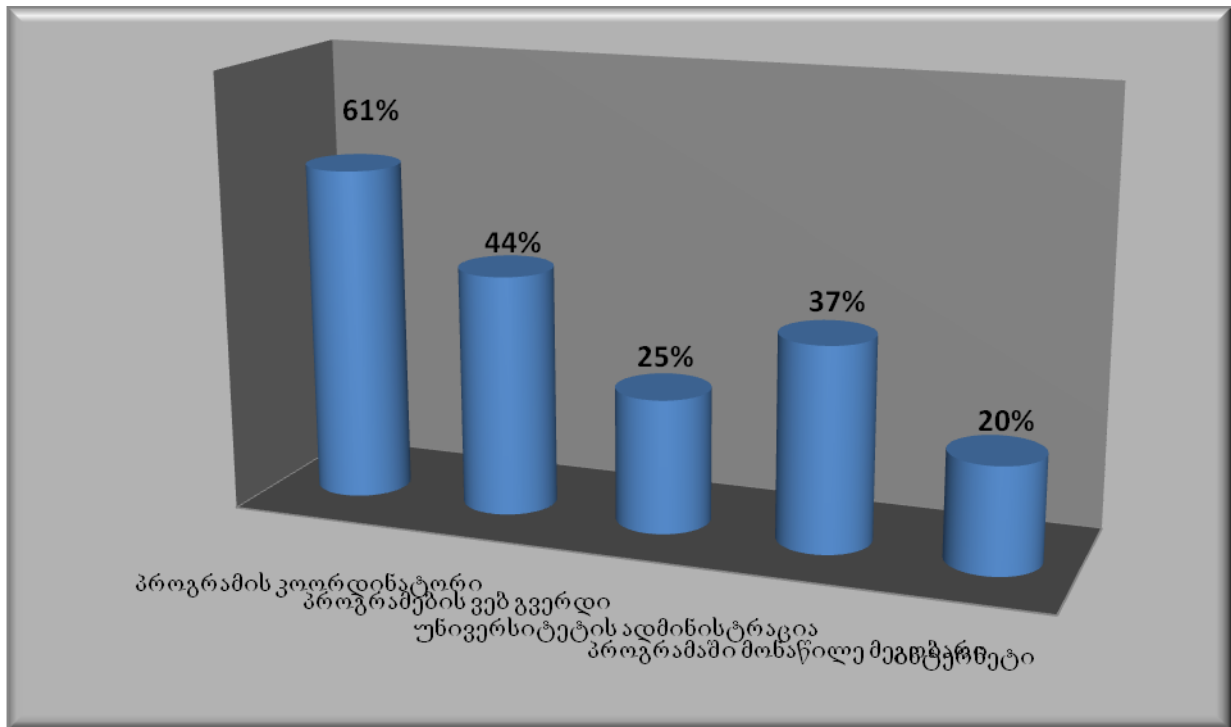
სტუდენტები ასახელებენ ინფორმაციის იმ წყაროებსაც, რომლებსაც ყველაზე კომპეტენტურებად თვლიან, და ფიქრობენ, რომ ამომწურავი ინფორმაციის მიღება სწორედ მათგან შეუძლიათ, რაც მომდევნო კითხვაში აისახა.

A.6 დაასახელეთ ის ორი მნიშვნელოვანი წყარო, საიდან შეძლებდით ამომწურავი ინფორმაციის მიღებას Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ?

აღნიშნული კითხვის პროცენტული მაჩვენებლები აჭარბებს 100%, ვინაიდან სტუდენტებს მოცემულ კითხვაზე უნდა მიეთითებინათ ჩამოთვლილთაგან მხოლოდ ორი პასუხი. ყველაზე მაღალი მაჩვენებლით (61%) სტუდენტები თვლიან, რომ ყველაზე სანდო ინფორმაციის წყაროს წარმოადგენს უშუალოდ პროგრამის კოორდინატორი, შემდეგ - (44%) პროგრამის ოფიციალურ ვებ-გვერდს მიიჩნევენ კომპეტენტურად, 37%-თვის მნიშვნელოვანი ინფორმაციის წყარო არის პროგრამაში გამარჯვებული მეგობარი, ხოლო გამოკითხულთა 25% უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას ასახელებს. რაც შეეხება, ინტერნეტ სივრცეს, სტუდენტების ყველაზე მცირე 20%-თვის წარმოადგენს აღნიშნული წყარო კომპეტენტურს.

დიაგრამა N9

ტენდენციამ აჩვენა, რომ დაინტერესებულ სტუდენტთათვის ამა თუ იმ გაცვლითი პროგრამის ვებ-გვერდი და ოფიციალური კოორდინატორი ბევრად უფრო სანდონი არიან, ვიდრე თვით მშობლიური უნივერსიტეტის მიერ გაცემული კონკრეტული ინფორმაცია.

აქვე საინტერესოა აღნიშნულ კითხვაზე ცალკეულ უნივერსიტეტებში როგორ გადანაწილდა პროცენტული მაჩვენებლები. ყველაზე მეტად თვალში მოსახვედრი იყო გორის სასწავლო უნივერსიტეტის გამოკითხულ სტუდენტთა პასუხი, ვინაიდან მათმა უმეტესობამ, ანუ 63%-მა დაასახელა პროგრამაში გამარჯვებული მეგობარი, როგორც ინფორმაციის მიღების ყველაზე სანდო წყარო.

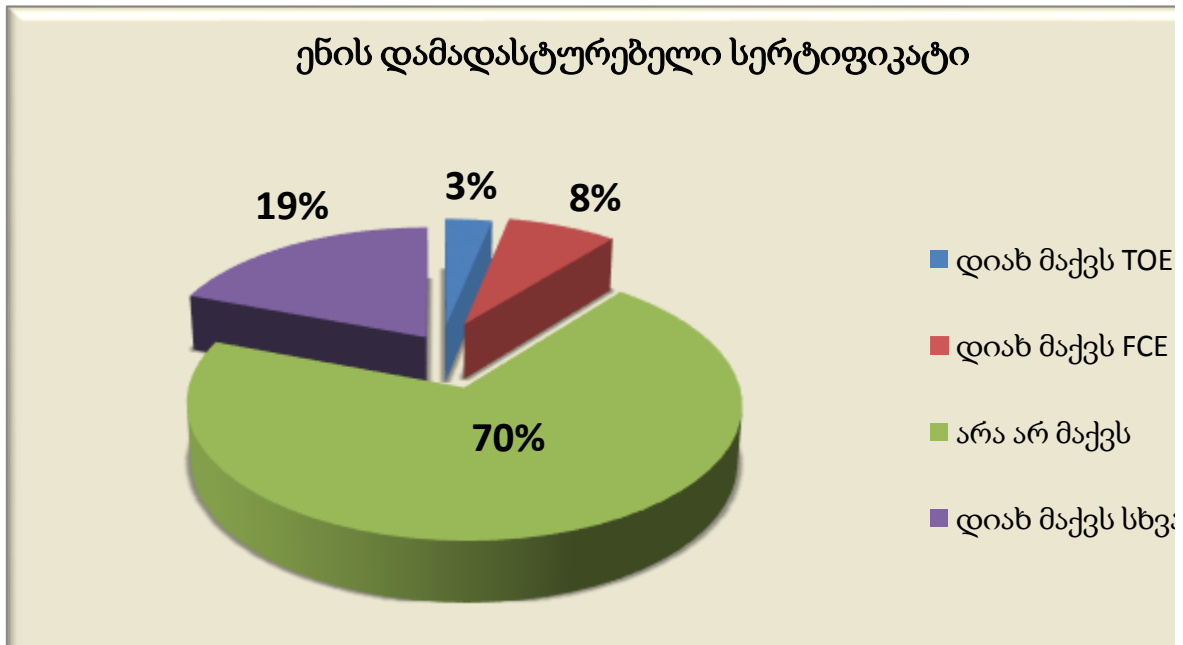
A.8. გაქვთ თუ არა Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამებისთვის შესაბამისი ენის ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი?

აღნიშნულ მონაცემებზე დაყრდნობით საკმაოდ ნათელია საერთო სურათი, სადაც 70% არ ფლობს ენის ცოდნის დამადასტურებელ საერთაშორისო სერტიფიკატს, რაც კრიტიკულად მაღალი მაჩვენებელია, ვინაიდან უცხო ენის დამადასტურებელი

საერთაშორისო კომისიების მიერ აღიარებული სერტიფიკატის არ ქონა ამცირებს ამა თუ იმ გაცვლით პროგრამაში მონაწილე აპლიკანტის კონკურენტუნარიანობას.

დიაგრამა N10

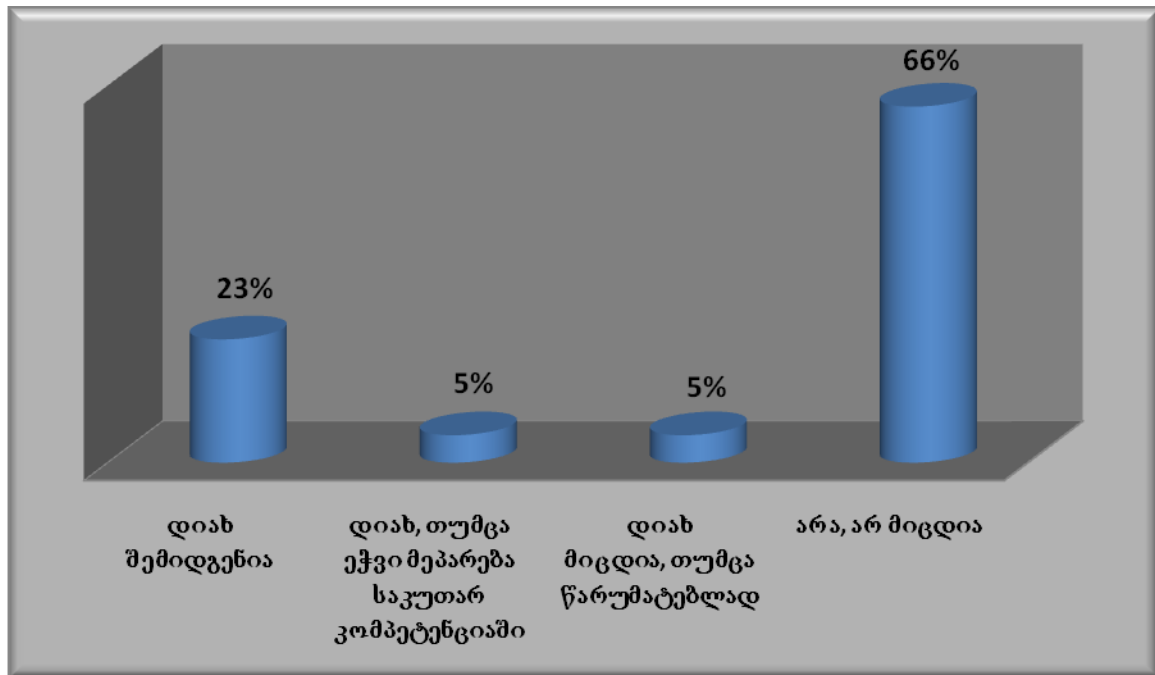
სტატისტიკის თანახმად, გამოკითხულთა მხოლოდ 11% ფლობს გაცვლითი პროგრამების მიერ მოთხოვნილ ენის სერტიფიკატს, თუმცა აქვე აღსანიშნავია ისიც, რომ ჩვენ არ ვფლობთ ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რა დონის ან რა ქულის შესაბამისია ამ სტუდენტთა მიერ დასახელებული საერთაშორისო დონის სერტიფიკატები. ასევე საინტერესო ფაქტია ისიც, რომ IELTS-ის სერტიფიკატი არც ერთ გამოკითხულ სტუდენტს არ აღმოაჩნდა.

აღნიშნულ კითხვაში რესპოდენტებს შეეძლოთ ჩაეწერათ სხვა ტიპის ენის ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი, რომელიც არ იყო ნაგულისხმევი ჩამოთვლილ პასუხებში. სტუდენტთა 19%-მა მიუთითა სხვა სერტიფიკატის სახელწოდება, აქედან 2% მითითებული აქვს B1 დონის დამადასტურებელი სერტიფიკატი და უნივერსიტეტის ცნობა ენის ცოდნის დასტურად, რაც არ არის რელევანტური გაცვლითი პროგრამების მიერ მოთხოვნილი დოკუმენტებისთვის. 3% აქვს მითითებული B2 დონე, თუმცა დაკონკრეტებული არ არის თუ რა სახის სერტიფიკატზეა საუბარი, ასევე მითითებულია შემდეგი სახის სერტიფიკატები, რომლებსაც უცვლელად გთავაზობთ: უნივერსიტეტის B2.2, DALFC 1, ELE school sertifikat;

A.9. შეგიძენიათ თუ არა კურიკულუმი (CV) Europass- ის ფორმატში?

დიაგრამა N11

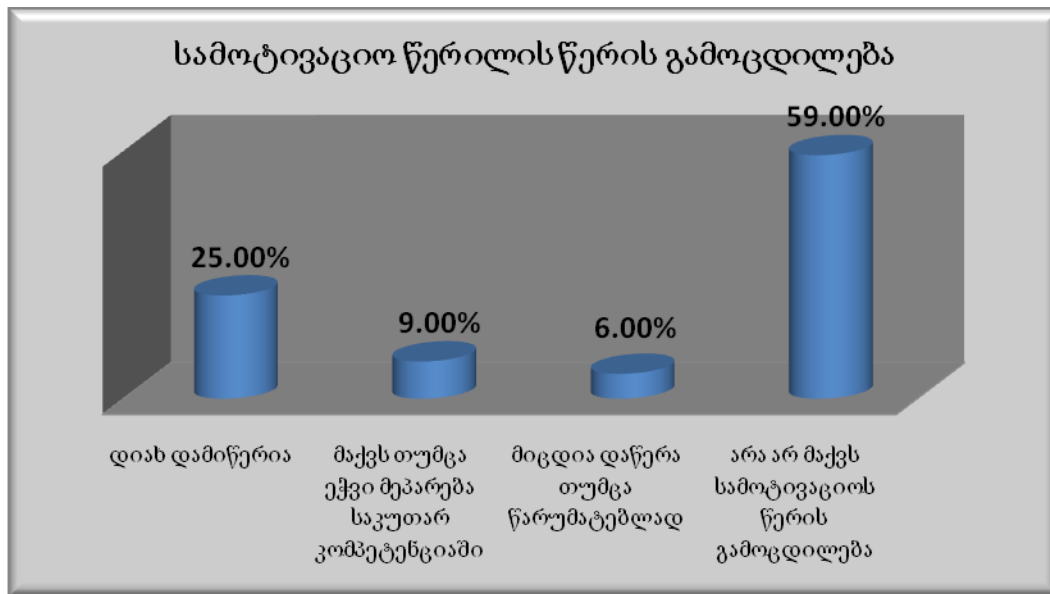
გამოკითხულთა 23% აღნიშნავს, რომ შეუძენია CV EUROPASS-ის ფორმატში, ხოლო 66%-ს არც კი უცდია შედგენა, დანარჩენ 10%-ს ქონდა შევსების მცდელობა, თუმცა ვერ გაართვეს თავი.

ვინაიდან გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობის გამოცდილება გამოკითხულთა უმრავლესობას არ აქვს, ლოგიკურია, რომ მათ დიდ რაოდენობას არასრულად ან სავსებით არ აქვს შედგენილი ევროპული ფორმატის რეზიუმე, რაც ასევე მოთხოვნილი დოკუმენტია ყველა გაცვლითი პროგრამის მიერ.

A.10. გაქვთ თუ არა გაცვლითი პროგრამებისთვის შესაბამისი სამოტივაციო წერილის წერის გამოცდილება?

დიაგრამა N12

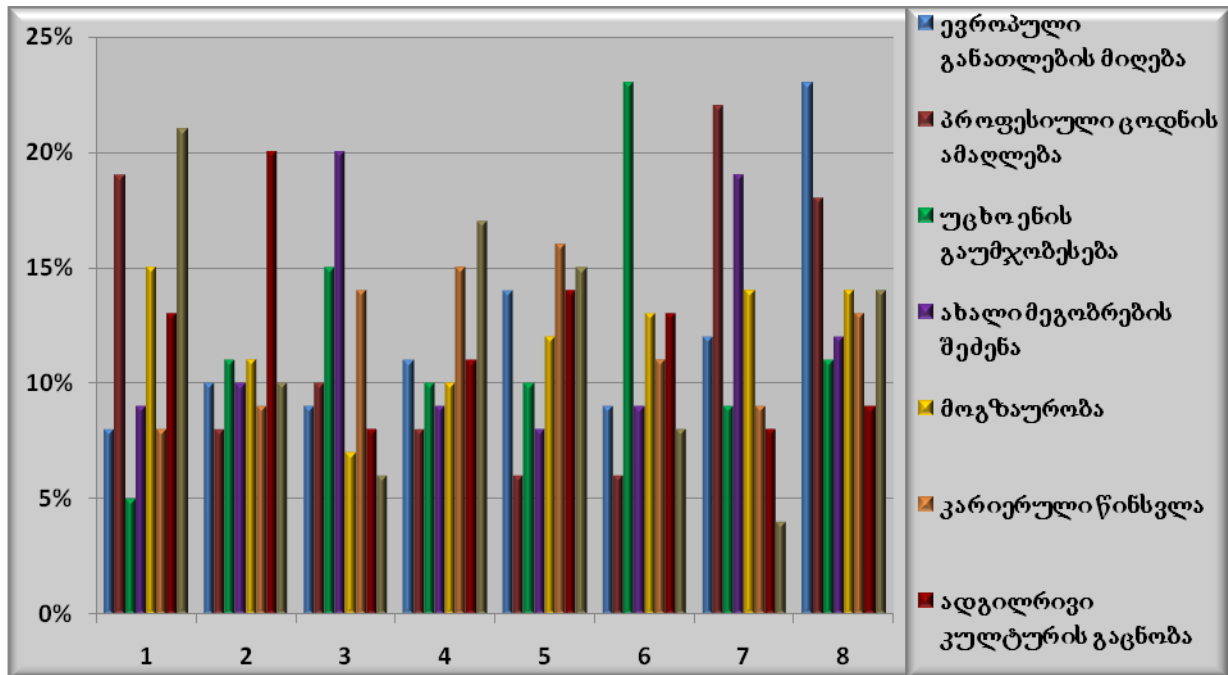
აღნიშნულ მონაცემებზე დაყრდნობით გამოიკვეთა, რომ გამოკითხულთა უმრავლესობას, 59%-ს არ დაუწერია სამოტივაციო წერილი, ხოლო 14%-ს აქვს სამოტივაციო წერილის წერის გამოცდილება, მაგრამ მათივე აზრით ეს სამოტივაციო წერილი არ არის სრულყოფილი.

A.11. გთხოვთ, მოცემული დებულებები დააღაგოთ პრიორიტეტების მიხედვით, თუ რატომ გსურთ მონაწილეობის მიღება ერასმუს მუნდუსის გაცვლით პროგრამებში?

(სადაც, 8 არის ყველაზე პრიორიტეტული, ხოლო 1 ყველაზე ნაკლებად პრიორიტეტული)

დიაგრამა N13

განვიხილოთ პროცენტული მაჩვენებლები ცალ-ცალკე დებულებების მიხედვით:

ევროპული განათლების მიღება ყველაზე პრიორიტეტულად გამოკითხულთა 44% მიაჩნია, ხოლო ყველაზე უმნიშვნელოდ 27%.

პროფესიული ცოდნის ამაღლება ყველაზე მეტად მნიშვნელოვანია 46 %-თვის, ხოლო ყველაზე უმნიშვნელო - 37%-თვის.

უცხო ენის ცოდნის დონის გაუმჯობესება საზღვარგარეთ სწავლის გაგრძელების ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხია 43% -თვის, ხოლო გამოკითხულთა 37% ამ საკითხს ყველაზე უმნიშვნელოდ მიიჩნევს.

საზღვარგარეთ სწავლის გაგრძელების უმთავრესი მიზანი 43%-თვის ახალი მეგობრების შეძენაა.

მოგზაურობას ყველაზე მაღალ ხარისხს ანიჭებს გამოკითხულთა 41%.

საზღვარგარეთ სწავლის გაგრძელება კარიერული წინსვლისთვის სტუდენტთა მხოლოდ 33%-თვის არის ყველაზე პრიორიტეტული. გამოკითხულთა 31% კი მას საერთოდ არ თვლის პრიორიტეტულად.

ევროპის ქვეყნების ადგილობრივი კულტურის გაცნობა აპლიკანტთა 30%-თვის არის ყველაზე პრიორიტეტული.

დამოუკიდებლად ცხოვრების გამოცდილების მისაღებად სტუდენტთა 26% სურს სწავლის სხვა ქვეყანაში გაგრძელება, ხოლო 37% ამ საკითხს უმნიშვნელოდ მიიჩნევს და სხვა დებულებებს გაცილებით მაღალი მაჩვენებლით აფასებს.

აღნიშნული მაჩვენებლები არც თუ ისე სახარბიელოა, ვინაიდან გამოკითხული სტუდენტების დიდი ნაწილისთვის საზღვარგარეთ სწავლის გაგრძელების მთავარი მოტივი არა ევროპული განათლების მიღება, ან პროფესიული ცოდნის ამაღლებაა, არამედ ახალი მეგობრების შეძენა და მოგზაურობაა, რაც ნიშნავს იმას, რომ რეგიონების უმაღლესი სასწავლებლის სტუდენტების დიდ ნაწილს გათვითცნობიერებული არ აქვს, თუ რატომ არის მნიშვნელოვანი ევროპაში სწავლის მიღება და კონკრეტულად Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამები.

შოთა რუსთაველის სახელობის ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გამოკითხულ სტუდენტთა მთავარი მოტივი, თუ რატომ სურთ მონაწილეობა გაცვლით პროგრამებში, კვლევის მიხედვით არის ევროპული განათლების მიღება და მოგზაურობა, რომლებსაც ერთნაირი პროცენტული მაჩვენებელი აქვთ, შემდგომ ამისა, ყველაზე მნიშვნელოვანია მათთვის ახალი მეგობრების შეძენა, შემდეგ კულტურის გაცნობა, დამოუკიდებელი ცხოვრება და კარიერული წინსვლა, უცხო ენის გაუმჯობესება. ხოლო ბოლო ადგილზე თავისი მნიშვნელოვნებით არის პროფესიული ცოდნის გაღრმავება.

ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი დებულება თავისი შინაარსით არის ძალიან მნიშვნელოვანი ფაქტორი, თუ რატომ არის ევროპაში სწავლა მნიშვნელოვანი მომავალი პროფესიონალებისთვის. პიორიტეტულების ასე განაწილება ცხადყოფს, რომ აპლიკანტები ჯერ კიდევ ვერ აცნობიერებენ გაცვლითი პროგრამის დადებით მხარეებს, რადგან, როგორც ხედავთ, ყველაზე დაბალი მაჩვენებელით, სწორედ პროფესიული ცოდნის გაღრმავებას აფასებენ.

ხოლო ახალციხის უნივერსიტეტში გამოკითხული სტუდენტების 54% და ზუგდიდის უნივერსიტეტის სტუდენტთა 75%-ისთვის მნიშვნელოვან ფაქტორს წარმოადგენს უცხო ენის გაუმჯობესება. ეს მაჩვენებელი ადასტურებს ჩვენ მიერ ზემოთ გამოთქმულ ვარაუდს, რომ სტუდენტთა უმრავლესობა, რომლებიც სწავლობენ რეგიონის უმაღლეს

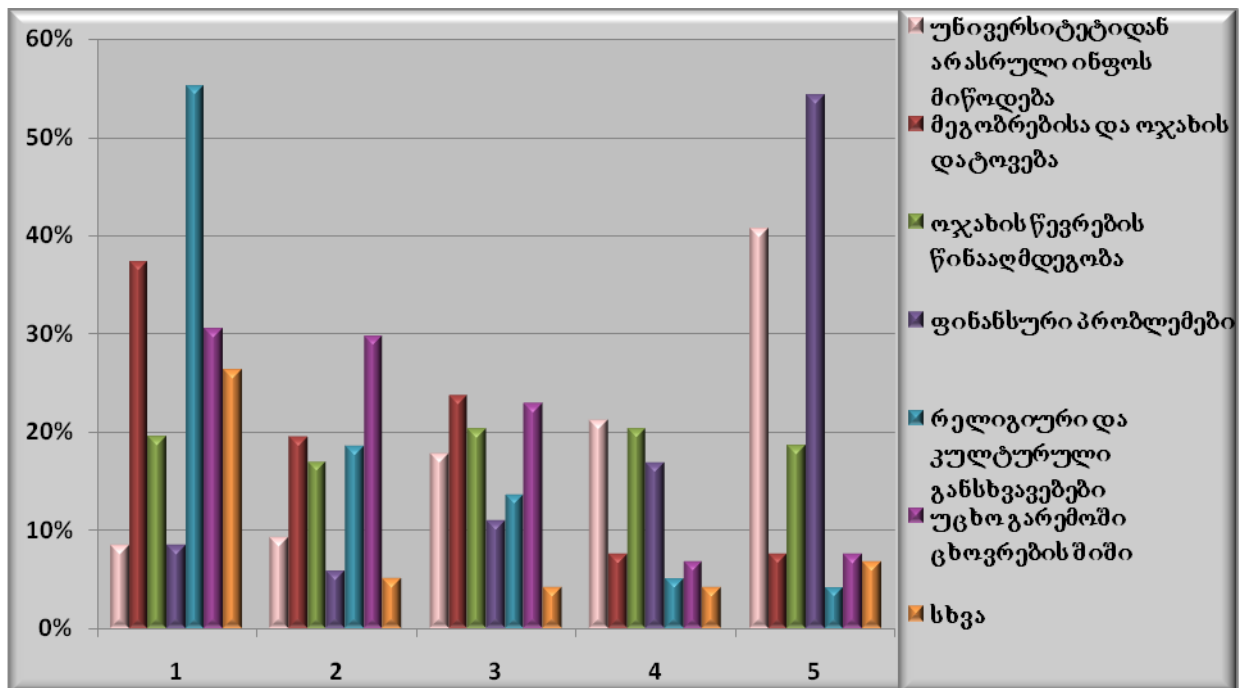

სასწავლელებში, არ ფლობენ უცხო ენის შესაბამის დონეს და გამომდინარე აქედან, ვერ ექნებათ ენის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სერთიფიკატი, რაც არის აღნიშნული პროგრამის ერთ-ერთი აუცილებელი მოთხოვნადი დოკუმენტი.

A.12. თქვენი აზრით, ჩამოთვლილთაგან რომელმა ფაქტორებმა შეიძლება შეუშალოს ხელი ქართველ სტუდენტს ევროპაში წასვლასა და განათლების მიღებაში?

(შეაფასეთ 5-ბალიან სკალაზე, სადაც 5 ნიშნავს ძალიან მნიშვნელოვან ფაქტორს, ხოლო 1 - ყველაზე უმნიშვნელო ფაქტორს)

დიაგრამა N 14

ცალ-ცალკე დებულებებზე პროცენტული მაჩვენებლები ასე გადანაწილდა:

უნივერსიტეტის მიერ არასრული ინფორმაციის მიწოდება ყველაზე მეტი 62%-თვის წარმოადგენს საზღვარგარეთ სწავლის გაგრძელებისთვის ყველაზე მნიშვნელოვან ხელის შეშლელ ფაქტორს. ამ საკითხს ყველაზე უმნიშვნელოდ გამოკითხულთა მხოლოდ 18% მიიჩნევს.

გამოკითხული სტუდენტების 57%-თვის მეგობრებისა და ოჯახის წევრების დატოვება საზღვარგარეთ სწავლის გაგრძელების ყველაზე უმნიშვნელო ხელის შემშლელი ბარიერია, ამ ფაქტორს ყველაზე მნიშვნელოვნად მხოლოდ გამოკითხულთა 16% აღნიშნავს.

აქვე აღსანიშნავია, რომ ოჯახის წევრების მხრიდან წინააღმდეგობა ერთ-ერთი ხელის შემშლელი ფაქტორია საზღვარგარეთ სწავლის გასაგრძელებლად. მას ყველაზე მაღალი მნიშვნელოვნების ხარისხით გამოკითხულ აპლიკანტთა 39% მიიჩნევს, რაც საკმაოდ მაღალი მაჩვენებელია. ხოლო 37% ამ დებულებას ყველაზე უმნიშვნელოდ თვლის. შესაბამისად, ნათლად ჩანს, რომ რეგიონების უმაღლეს სასწავლებლებში გამოკითხულთა 39% ოჯახის მხრიდან წინააღმდეგობრივი ბარიერები ექმნებათ და ეს ერთ-ერთი უმთავრესი ფაქტორია იმისა, რომ ისინი ვერ ახერხებენ გაცვლით პროგრამებში მონაწილეობას. თუმცა აქ ცალცალკე უნივერსიტეტებში არსებული მდგომარეობა მნიშვნელოვნად განსხვავებულია. მაგალითად, ყველაზე მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი დაფიქსირდა გორში, სადაც გამოკითხულ სტუდენტთა 75%-ისთვის ევროპაში წასვლისა და განათლების მიღების ხელის შემშლელი ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფაქტორი ოჯახის წევრების წინააღმდეგობაა და ზუგდიდში, სადაც იგივე მიზეზი სახელდება გამოკითხულთა 67% –ში.

რაც შეეხება ფინანსურ პრობლემებს, აპლიკანტთა 71%-თვის ეს ყველაზე მნიშვნელოვანი ხელის შემშლელი ბარიერი, ხოლო 15%-თვის უმნიშვნელო. სწორედ ამიტომ, საჭიროა სტუდენტებმა მეტი ინფორმაცია მიიღონ გაცვლითი პროგრამების შესახებ, სადაც ფინანსური საკითხი წინააღმდეგობრივ ბარიერს არ წარმოადგენს.

რაც შეეხება რელიგიურ და კულტურულ განსხვავებებს ევროპასა და საქართველოს შორის, აქ საკმაოდ კარგი მაჩვენებელი დაფიქსირდა, ვინაიდან 74%-თვის ის სულაც არ არის საზღვარგარეთ სწავლის გაგრძელების ხელის შემშლელი ფაქტორი. აღნიშნულ დებულებას მაღალი მნიშვნელოვნების ხარისხით მხოლოდ გამოკითხულთა 9% აფასებს.

ასევე, გამოკითხულ სტუდენტთა 61%-თვის უცხო გარემოში ცხოვრების შიში არ წარმოადგენს დამაბრკოლებელ გარემოებას, ხოლო 15%-თვის იგი ყველაზე მნიშვნელოვანი ხელის შემშლელი ფაქტორია.

აღნიშნულ კითხვაზე, აპლიკანტებს არსებობის შემთხვევაში შეეძლოთ ჩაეწერათ სხვა წინააღმდეგობრივი ფაქტორები. აქვე აღსანიშნავია, რომ ამ გრაფაში მითითებული ყველა ხელის შემშლელი ფაქტორი იყო ენის ცოდნის დაბალი ხარისხი, რომელსაც სტუდენტები მიიჩნევენ ხელის შემშლელ ფაქტორად. გამოკითხულთა 8% მიიჩნევს მას მნიშვნელოვან ხელის შემშლელ ბარიერად.

დასკვნა

ჩვენ მიერ გამოთქმული ყველა ჰიპოთეზა გამართლდა. როგორც ვვარაუდობდით, საქართველოს რეგიონების უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებში Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების ინფორმირებულობის დაბალი მაჩვენებლის არსებობა გამოიკვეთა, რასაც ადასტურებს შემდეგი მონაცემები:

სტუდენტების 54% არ ფლობს ინფორმაციას Erasmus +-ის შესახებ, ხოლო გამოკითხულთა 38% სმენია ამ პროგრამის შესახებ, მაგრამ არ ფლობს სრულ ინფორმაციას, ხოლო კითხვაზე გაქვთ თუ არა რაიმე სახის ინფორმაცია Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ, რესპონდენტთა 45% აღნიშნავს, რომ სმენია პროგრამის შესახებ, თუმცა არასრულად და სურს მეტი გაგება. ხოლო, 33% აღნიშნავს, რომ ფლობს არასრულ ინფორმაციას. ამავე პროგრამაში რესპონდენტთა 30% არ მიუღია მონაწილეობა, ვინაიდან არ იცოდნენ თუ რა იყო საჭირო ამისთვის. აღნიშნულ მონაცემებზე დაყდნობით, ჩანს, რომ 78% სტუდენტებისა არასრულ ინფორმაციას ფლობს Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ. გარდა ამისა, ის სტუდენტები, რომლებიც ფლობენ ინფორმაციას Erasmus Mundus-ის პროგრამების შესახებ, ასახელებენ ინფორმაციის მიღების წყაროს. აპლიკანტთა ყველაზე მეტი 38%-თვის ინფორმაციის მიღების წყარო გახლდათ მეგობრები.

რაც შეეხება, შემდეგ ჰიპოთეზას, საქართველოს რეგიონების უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებში Erasmus Mundus-ის გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობისთვის ხელის შემშლელი ფაქტორების არსებობა დადასტურდა შემდეგ მონაცემებზე დაყდნობით:

მონაცემებიდან ნათლად ჩანს, რომ რესპონდენტთა უმრავლესი ნაწილისთვის (68%) უნივერსიტეტის მიერ არასრული ინფორმაციის მიწოდება წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან ხელის შემშლელ ფაქტორს. გარდა ამისა, გამოიკვეთა სხვა ტიპის ბარიერებიც. ოჯახის წევრების წინააღმდეგობა გამოკითხულ სტუდენტთა 39%-თვის

წარმოადგენს ხელის შემშლელ ფაქტორს ევროპაში სწავლის გასაგრძელებლად. ხუთი რეგიონიდან განსაკუთრებით მნიშვნელოვან ბარიერს წარმოადგენს ეს საკითხი გორისა და ზუგდიდის რეგიონებისათვის. გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტში გამოკითხულ სტუდენტთა 75% მიუთითებს ამ ტიპის ბარიერზე, ხოლო შოთა მესხიას სახელობის ზუგდიდის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გამოკითხულთა 67%. ხელის შემშლელ ფაქტორად აპლიკანტთა ყველაზე მეტი 71% აღნიშნავს ფინანსურ პრობლემებს. აქვე აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ Erasmus Mundus-ის გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობა არის სრულიად უფასო და გამარჯვებული სტუდენტები იღებენ ყოველთვიურ დაფინანსებას, ჯანმრთელობის დაზღვევასა და მგზავრობის ხარჯების ანაზღაურებას, რაც ნიშნავს იმას, რომ გამოკითხული სტუდენტები არ ფლობენ ინფორმაციას ამის შესახებ და სწორედ ამიტომ, უმრავლესობა ფინანსურ პრობლემებს თვლის ხელის შემშლელ ფაქტორად.

აღნიშნული უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტების მიერ მომზადებული დოკუმენტაციის შეუსაბამობა Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების მიერ მოთხოვნილ საბუთებთან, რეალურად წარმოადგენს პრობლემას და მოცემული ჰიპოთეზაც დადასტურდა შემდგომ მონაცემებზე დაყრდნობით:

რესპონდენტთა 70%-ს არ გააჩნია ენის ცოდნის დამადასტურებელი საერთაშორისო დონის სერტიფიკატი. მხოლოდ 11% ფლობს TOEFEL-სა და FCE-ის სერტიფიკატებს და არც ერთი გამოკითხული სტუდენტი არ ფლობს IELTS-ის სერტიფიკატს. ხოლო 19% აღნიშნავს, რომ ფლობს სხვა ტიპის ენის ცოდნის დამადასტურებელ მოწმობას. მათ ასევე შეეძლოთ კითხვარში დაეკონკრეტებინათ სერტიფიკატის ტიპი, ამან გვაჩვენა რომ, უმეტესობა B1-B2 დონის ცოდნას უთითებდა, თუმცა ისინი თავიანთი ცოდნის ვალიდურობას ადასტურებდნენ უნივერსიტეტში გავლილი საფაკულტეტო ინგლისური ენის კურსით. გაცვლითი პროგრამებისთვის ასევე მნიშვნელოვან დოკუმენტაციას წარმოადგენს ევროპულ სტანდარტებს მორგებული რეზიუმე და სამოტივაციო წერილი. მიუხედავად იმისა, რომ რესპონდენტთა ნახევარზე მეტს სურს გაცვლით პროგრამებში მონაწილეობის მიღება, კვლევამ აჩვენა, რომ ამავდროულად გამოკითხულთა 66% რეზიუმე Europass-ის ფორმატში შედგენილი არ აქვს, ხოლო 5%-მა სცადა შედგენა, თუმცა წარუმატებლად. აქვე, აღსანიშნავია, რომ სამოტივაციო წერილის წერის გამოცდილება არ აქვს გამოკითხულთა 59%-ს, ხოლო უცდია, მაგრამ წარუმატებლად 6%-ს. ასევე, კვლევის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენდა ინფორმირებულობა გაცვლითი პროგრამების მიერ მოთხოვნილ დოკუმენტაციასთან დაკავშირებით და სტუდენტებს შეეძლოთ საკუთარი აზრის დაფიქსირება, რამაც კრიტიკულად დაბალი შედეგი გვაჩვენა. რესპოდენტები აღნიშნავდნენ ისეთ პასუხებს, როგორიც არის: პასპორტი, ID (პირადობის

მოწმობა), ატესტატი, დიპლომი, ჯანმრთელობის ცნობა, მოწვევა მასპინძელი უნივერსიტეტიდან, სპეციალური მდგომარეობა, სასწავლო გეგმა, მშობლების სურვილი გაცვლით პროგრამასა და საზღვარგარეთ წასვლასთან დაკავშირებით, სამუშაო გამოცდილების ცნობა, ვიზა, საერთაშორისო პასპორტი, განათლების დამადასტურებელი საბუთი, დაბადების მოწმობა, პირადი მონაცემები, მსგავს პროექტებში მონაწილეობა, ცნობა, ცოდნა და აქტივობები, უცხო ენის ცოდნა სადაც მიდიხარ, აპლიკაცია.

რეკომენდაციები

1. **პრობლემა:** ინფორმაციის არ არსებობა ან არასრული ინფორმაციის ქონა.

სტუდენტების ის ნაწილი ვინც დაინტერესებულია ევროპაში სწავლის გაგრძელებით, ხშირად არ არიან ინფორმირებულები ამა თუ იმ პროგრამის შესახებ. მსგავსი პრობლემა შეგხვდა Erasmus Mundus-ისა და Erasmus +-ის შემთხვევაში, სწორედ ამიტომ გამოკითხული სტუდენტები ინფორმაციის მიღების წყაროდ ასახელებდნენ მეგობრებსა და სოციალურ ქსელს, რაც ხშირ შემთხვევაში, მიზეზია იმისა, რომ რეგიონების უმაღლეს სასწავლებლებში სტუდენტები არ ფლობენ სრულ ინფორმაციას. გამომდინარე იქიდან, რომ სტუდენტები ხშირად ინფორმაციას არაკომპეტენტური პირებისგან იღებენ, მათი ინფორმაცია გაცვლითი პროგრამების შესახებ გარდა იმისა, რომ არასრულია, ასევე ხშირად სრულიად სახეცვლილია.

რეკომენდაცია: გამოსავლად მიგვაჩნია, უფრო მეტად გააქტიურდეს ყველა ის ოფიციალური წყარო, რომელიც არის ანგარიშვალდებული და აქვს ურთიერთობა სტუდენტებთან, და მიაწოდოს მათ დროული და სრული ინფორმაცია გაცვლითი პროგრამების შესახებ, რათა სტუდენტებმა შეძლონ მონაწილეობის მიღება ისეთ პროგრამებში, როგორსაც მაგალითად გვთავაზობს Erasmus Mundus. იმისათვის, რომ რეგიონების უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებში ინფორმაციის ხარისხის დონე უფრო ამაღლდეს, საჭიროა უფრო მეტი ინტენსივობით ჩატარდეს საინფორმაციო ტიპის შეხვედრები, ტრენინგები და გარდა ამისა, მნიშვნელოვანია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდებზე დროულად განთავსდეს საჭირო ინფორმაცია Erasmus-ის გაცვლითი პროგრამების შესახებ სრულად.

2. **პრობლემა:** დოკუმენტაციის მომზადება - აპლიკაციის შევსება.

სრული ინფორმაციის პირობებშიც კი ძალიან რთულია აპლიკაცია იყოს სწორად შევსებული და ამავდროულად საკმაოდ რთულია ყველა იმ დოკუმენტის მომზადება,

რომელიც მოთხოვნიდა Erasmus Mundus-ის გაცვლითი პროგრამების მიერ. ყველაზე დიდ პრობლემას ქმნის გამოუცდლობა მსგავსი დოკუმენტაციის მომზადებასთან დაკავშირებით და სწორედ ამიტომ რიგ შემთხვევებში, სტუდენტებმა არ იციან როგორ შეავსონ ბლანკი და როგორ გააგზავნონ სწორი დოკუმენტაცია. მოთხოვნიდა საბუთების სამ მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს ენის ცოდნის დამადასტურებელი საერთაშორისო სერტიფიკატი, რეზიუმე ევროპულ ფორმატში და სამოტივაციო წერილი. ხშირად სტუდენტებმა არ იციან როგორ შეადგინონ რეზიუმე ევროპულ ფორმატში და დაწერონ ეფექტური სამოტივაციო წერილი.

რეკომენდაცია: ენის ცოდნის დამადასტურებელი საერთაშორისო სერტიფიკატის არ არსებობა გამოწვეულია ორი მიზეზით: ენის ცოდნის დაბალი ხარისხი და სერტიფიკატების გამცემი ენათა ცენტრების სიმწირე რეგიონებში. იმისათვის, რომ აღნიშნული პრობლემა ნაწილობრივ მაინც აღმოიფხვრას, რეგიონებში უნდა გაიზარდოს ენათა ცენტრები, რომლებიც გასცემენ საერთაშორისო დონის სერტიფიკატებს ან თავად უნივერსიტეტებმა უნდა გასცენ სტუდენტებზე ისეთი ტიპის სერტიფიკატი, რომელიც ვალიდური იქნება გაცვლითი პროგრამებისთვის. რაც შეეხება, დანარჩენი დოკუმენტაციის მომზადებას, ამისთვის ვფიქრობთ, მნიშვნელოვანია ტარდებოდეს ისეთი ტიპის ტრენინგები სადაც სტუდენტები მიიღებენ ზუსტ რჩევებს თუ როგორ დაწერონ გაცვლითი პროგრამებისთვის შესაბამისი ეფექტური სამოტივაციო წერილი და ევროპულ სტანდარტებს მორგებული რეზიუმე.

